

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

PREGĂTIREA POPULAȚIEI PENTRU RĂZBOI LA NIVELUL STATELOR UE – ASPECTE COMPARATIVE

studiu documentar

aprilie 2025

Materialele elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

Documentare și sinteză: **Dan Alexandreanu**, consilier parlamentar; Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

ROMÂNIA	4
CEHIA	7
ESTONIA.....	9
FINLANDA	11
FRANȚA.....	13
GERMANIA	15
GRECIA.....	19
LETONIA.....	21
LITUANIA.....	23
POLONIA	25
SPANIA	30
SUEDIA.....	32
WEBOGRAFIE	33

Mediul de securitate al Uniunii Europene s-a înrăutățit în multe privințe în ultimii ani, scena internațională fiind considerată mai predispusă la crize și la riscuri crescute în ceea ce privește stabilitatea și predictibilitatea. Altfel spus, după cum indică și [Raportul Niinistö](#), lumea a devenit mai periculoasă și mai predispusă la crize (și chiar la conflicte armate deschise) decât a fost la finalul secolului al XX-lea. Același Raport subliniază că nu poate fi de la sine înțeleasă "continuitatea păcii" - securitatea nu este un dat și, prin urmare, întreaga Uniune Europeană are nevoie de o revizuire a modului în care își concepe și gestionează securitatea. Obiectivul primar al conceperii Uniunii Europene (CEE) a fost crearea unei păci durabile între membrii săi. Structurile, temeiurile juridice și procesele reglementative au fost create în UE de-a lungul unor decenii de pace, fără ca securitatea să fie un concept central al acestora (spre exemplu, politica externă, precum și politica de securitate și de apărare comună a UE au fost create în anii 90, când amenințările la adresa UE erau la un minim istoric). De aceea, cetățenilor trebuie să li se ofere mai mult decât o înțelegere generală a pregătirii civile; cetățenilor trebuie să li se arate în prealabil modul în care pregătirea reprezintă o practică ce trebuie implementată pentru siguranța vieții lor și pentru continuitatea serviciilor esențiale, pentru a se bucura de drepturile și libertățile consacrate de pluralismul democratic.

ASPECTE COMPARATIVE

ROMÂNIA

- *Cadrul legal*

Cadrul legal în domeniul pregătirii populației pentru război este stabilit în principal de Legea nr. 446/2006¹ privind pregătirea populației pentru apărare. Legea stabilește principiile, formele și modalitățile de pregătire a cetățenilor români, a economiei și a teritoriului pentru apărare.

- *Obligațiile cetățenilor* - legea prevede obligația cetățenilor de a participa la pregătirea pentru apărare, în diferite forme, inclusiv îndeplinirea serviciului militar (suspendat în prezent), participarea la forme de pregătire voluntară sau la chemări pentru exerciții și instruire.

La declararea mobilizării și a stării de război sau la instituirea stării de asediu, îndeplinirea serviciului militar în calitate de militar în termen devine obligatorie pentru bărbații cu vârste cuprinse între 20 și 35 de ani, care îndeplinesc criteriile pentru a îndeplini serviciul militar.

¹ https://lege5.ro/Gratuit/geydamjwgm/legea-nr-446-2006-privind-pregatirea-populatiei-pentru-aparare#google_vignette
sau <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocument/77597>

La declararea mobilizării și a stării de război sau la instituirea stării de asediu, rezerviștii sunt mobilizați/concentrați potrivit nevoilor instituțiilor cu atribuții în domeniul apărării și securității naționale.

- Forme de pregătire

- pregătirea premilitară este organizată pe bază de voluntariat pentru tinerii cu vârsta cuprinsă între 15 ani și cea de încorporare.
- serviciul militar, cadrul legal există pentru reintroducerea lui.
- pregătirea militară în rezervă pentru cetățenii care au îndeplinit serviciul militar sau au fost militari profesioniști.
- instruirii și exerciții, care sunt organizate de instituțiile de apărare și securitate națională.
- informarea și conștientizarea publicului este realizată de autorități, care au obligația de a informa rapid cetățenii cu privire la aspecte legate de apărare.

Recrutarea, selecționarea și admiterea candidaților în structura de învățământ aparținând instituțiilor cu atribuții în domeniul apărării și securității naționale se stabilesc prin metodologii proprii, aprobate prin ordin al miniștrilor/conducătorilor acestor instituții, cu respectarea legislației naționale în domeniu.

- Structura de cadre

Rezerva de mobilizare cuprinde resursele umane care pot fi folosite pentru instruire și îndeplinirea unor misiuni pe timpul stării de asediu, al stării de mobilizare sau al stării de război și este formată din:

- a) rezerva operațională;
- b) rezerva generală.

Rezerva operațională cuprinde:

- rezerviștii voluntari încadrați în funcții din statele de organizare ale unităților;
- rezerviștii cuprinși în planurile de mobilizare ale unităților.

Rezerviștii voluntari pot fi concentrați sau mobilizați, după caz, pentru:

- a) instruirea și îndeplinirea unor misiuni pe timp de pace și/sau pe timpul stării de urgență;
- b) completarea forțelor destinate apărării la instituirea stării de asediu, la declararea mobilizării sau a stării de război.

Rezerviștii voluntari pot fi concentrați în baza ordinului ministrului sau conducătorului instituției în subordinea căruia se află unitatea în care este încadrat rezervistul.

Rezerviștii, la solicitarea instituțiilor cu atribuții în domeniul apărării și securității naționale, pot participa pe o perioadă determinată la instruire sau misiuni, pe baza acordului acestora, ocupând funcții în structurile militare. Pe această perioadă, rezerviștii au drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru categoria de personal corespunzătoare funcției temporar ocupate.

Pentru îndeplinirea serviciului militar în termen, centrele militare efectuează, în perioadele stabilite de Statul Major General, recrutarea și încorporarea cetățenilor care îndeplinesc criteriile legale.

Sunt încorporați pentru îndeplinirea serviciului militar în termen bărbații, cetățeni români, care au împlinit vârsta de 20 de ani. La cerere, aceștia pot fi încorporați imediat după împlinirea vârstei de 18 ani. Limita maximă de vârstă până la care cetățenii români, bărbați, pot îndeplini serviciul militar în calitate de militar în termen este de 35 de ani.

Tinerii chemați la recrutare, recruții și militarii rezerviști sunt obligați:

- să primească ordinele de chemare emise de centrele militare și să se prezinte la locul, data și ora prevăzute în acestea;
- să se prezinte la centrul militar pentru:
 - o primirea livretului militar la trecerea în rezervă;
 - o predarea adeverinței de recrutare, a livretului militar și a ordinului de chemare la mobilizare, după caz, înainte de plecarea în străinătate, precum și ridicarea documentelor respective la înapoierea în țară;
 - o ridicarea documentelor de evidență militară duplicat, eliberate ca urmare a pierderii sau distrugerii documentelor originale;

Rezerviștii voluntari și cei din planurile de mobilizare sunt obligați să participe la antrenamentele și exercițiile de mobilizare la solicitarea instituțiilor cu atribuții în domeniul apărării și securității naționale.

Structurile specializate ale Ministerului Administrației și Internelor au următoarele obligații privind evidența militară:

- a) să înmâneze cetățenilor încorporabili și rezerviștilor ordinele de chemare;
- b) să comunice centrelor militare, semestrial, situația cetățenilor români, încorporabili și rezerviști, cu domiciliul în străinătate;

Evidența militară a cetățenilor români care se găsesc în străinătate pe o durată mai mare de 45 de zile este deținută de centrele militare pe raza cărora domiciliază.

- Logistică

Consiliile județene/locale și ale sectoarelor municipiului București sunt obligate să asigure centrelor militare din raza lor de activitate terenurile, localurile, instalațiile de telecomunicații, sistemele și serviciile informatice, autoturismele, alte dotări și materiale, precum și fondurile necesare desfășurării activității specifice, potrivit normelor stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Autoritățile administrației publice locale sunt obligate să încheie, pentru centrele militare, contracte de furnizare/prestare de servicii de energie electrică, termică, alimentare cu apă, canalizare, salubritate, televiziune, radio, telefonie, telefax, poștă, fax, precum și să achite contravaloarea acestor servicii, potrivit tarifelor în vigoare.

Obligația de a achita contravaloarea serviciilor menționate mai sus este valabilă și pentru situația în care terenurile, localurile și mijloacele fixe ale centrelor militare se află în administrarea Ministerului Apărării Naționale.

Cheltuielile de reparații, întreținere și amenajare a localurilor centrelor militare zonale, județene și de sector se suportă de către autoritățile administrației publice locale.

Reparațiile capitale pentru localurile aflate în administrarea Ministerului Apărării se suportă de către acest minister. Cheltuielile de modernizare a patrimoniului centrelor militare, cele pentru achiziționarea de carburanți-lubrifianți și pentru paza localurilor centrelor militare se suportă din bugetele autorităților administrației publice locale.

CEHIA

În Cehia, pregătirea populației pentru război și alte situații de criză este integrată într-un sistem complex de legi, măsuri și acțiuni, coordonat de diverse instituții guvernamentale.

- Cadrul legal

- Legea nr. 240/2000 privind gestionarea crizelor² este legea fundamentală care reglementează gestionarea situațiilor de criză, inclusiv cele care ar putea apărea în contextul unui conflict armat. Aceasta definește competențele autorităților, drepturile și obligațiile persoanelor fizice și juridice în timpul pregătirii și soluționării crizelor.
- Legea nr. 239/2000 privind Sistemul Integrat de Salvare stabilește cadrul pentru cooperarea dintre diferitele componente ale sistemului de salvare (servicii de pompieri, servicii medicale de urgență, poliție etc.) în timpul situațiilor de urgență, inclusiv cele legate de conflicte armate. Aceasta include prevederi pentru avertizarea, evacuarea, adăpostirea și asigurarea supraviețuirii populației.
- Constituția Republicii Cehe stabilește cadrul general pentru securitatea statului și drepturile cetățenilor.
- Legea nr. 222/1999 privind apărarea Republicii Cehe³ definește principiile apărării țării și rolul forțelor armate.
- Conceptul de Pregătire a Cetățenilor pentru Apărarea Statului (POKOS) a fost adoptat recent și vizează îmbunătățirea educației și conștientizării cetățenilor în ceea ce privește pregătirea pentru diverse amenințări, inclusiv cele militare.

- Măsuri și acțiuni

- **educație și conștientizare;** Ministerul Apărării și alte instituții guvernamentale implementează măsuri pentru a crește gradul de

² https://ec.europa.eu/echo/files/civil_protection/national_disaster_management_system/czech_republic/240_2000_crisis_management_act.pdf

³ <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-222>

conștientizare al populației cu privire la riscuri și modalități de pregătire. Noul concept POKOS pune un accent deosebit pe integrarea educației privind securitatea și apărarea în sistemul de învățământ, inclusiv instruirea profesorilor universitari pentru a educa elevii cu privire la răspunsul la amenințări, adăpostire și prim ajutor de bază.

- **sistemul de avertizare**; Republica Cehă are un sistem de avertizare publică, semnalul principal fiind "Atenție generală", un ton oscilant al sirenei timp de 140 de secunde. Informațiile de urgență sunt furnizate ulterior prin mass-media.
- **evacuare și adăpostire**; planurile de evacuare sunt elaborate pentru zonele amenințate, fiind utilizate caracteristicile naturale de protecție ale structurilor, adaptate împotriva contaminării radioactive și chimice, pentru adăpostire. Se planifică, de asemenea, utilizarea adăposturilor improvizate și permanente în caz de stare de urgență sau război.
- **supraviețuire în situații de urgență**; sunt adoptate măsuri pentru asigurarea cazării de urgență, a proviziilor de bază, alimente și apă potabilă, a serviciilor de bază și a asistenței umanitare după evacuarea cetățenilor din zonele periculoase.
- **instruirea voluntară**; există organizații și programe care oferă instruire voluntară în domeniul apărării și al protecției civile.
- **ghiduri pentru cetățeni**; Ministerul de Interne a publicat ghiduri pentru cetățeni, un exemplu fiind, "În caz de pericol", care oferă informații despre comportarea în diverse situații de urgență, inclusiv atacuri aeriene sau eliberări de substanțe toxice.

Principalele obiective sunt:

- **creșterea gradului de pregătire al cetățenilor**, respectiv sporirea capacității populației de a răspunde adecvat în situații de criză, de a se proteja și de a contribui la eforturile de răspuns.
- **consolidarea rezilienței naționale**; Prin pregătirea populației, se urmărește creșterea capacității generale a țării de a face față și de a se redresa în urma unor șocuri majore.
- **asigurarea funcționării sistemului de gestionare a crizelor**; un alt obiectiv important este acela de a asigura coordonarea eficientă între diferitele componente ale sistemului de gestionare a crizelor și de a garanta funcționarea serviciilor esențiale.

ESTONIA

Estonia a dezvoltat o abordare cuprinzătoare pentru pregătirea populației pentru diverse crize, inclusiv războiul. Această abordare este înrădăcinată în conceptul de apărare totală și este susținută de un cadru legal relevant.

- *Cadrul legal*

- Constituția Republicii Estonia stabilește principiile fundamentale ale apărării naționale și responsabilitatea statului de a proteja securitatea cetățenilor.
- Legea privind Apărarea Națională definește cadrul legal pentru organizarea apărării naționale, rolul Forțelor de Apărare și obligațiile cetățenilor în apărarea țării.
- Legea privind Situațiile de Urgență reglementează gestionarea diferitelor tipuri de situații de urgență, inclusiv stările de război sau amenințare de război, stabilind proceduri și responsabilități pentru autorități și cetățeni.
- Legea privind Protecția Civilă⁴ a înlocuit legislația anterioară, fiind dedicată pregătirii pentru situații de urgență non-militare și militare. Aceasta stabilește cerințele pentru pregătirea populației, a autorităților locale și a instituțiilor pentru a face față crizelor.
- Conceptul de Apărare Totală este un principiu strategic fundamental care ghidează politica de securitate a Estoniei. Acesta stipulează că apărarea țării implică eforturile coordonate ale forțelor militare, ale agențiilor guvernamentale, ale sectorului privat și ale cetățenilor. Reziliența populației și capacitatea de a acționa în situații de criză sunt elemente cheie ale acestui concept. Estonia demonstrează un angajament ferm față de pregătirea populației pentru o gamă largă de amenințări, inclusiv războiul, printr-un cadru legal bine definit, măsuri proactive și o abordare strategică integrată în conceptul de Apărare Totală.
- Planuri și reglementări guvernamentale; Numeroase planuri naționale și locale, precum și reglementări guvernamentale, detaliază măsurile specifice de pregătire pentru diverse scenarii de criză.

- *Măsuri și acțiuni*

- **creșterea conștientizării și informării publicului;** guvernul desfășoară campanii active de informare publică prin diverse canale (online, media, broșuri) pentru a educa cetățenii cu privire la riscuri și la modul de pregătire pentru situații de criză, inclusiv război.
- **ghiduri de pregătire pentru situații de urgență;** au fost elaborate și distribuite ghiduri practice pentru gospodării, oferind

⁴ <https://www.riigiteataja.ee/akt/965540>

sfaturi despre alcătuirea trusei de urgență, identificarea adăposturilor și acțiunile de urmat în diferite scenarii de criză.

- **instruire voluntară în apărare**; Liga de Apărare, o organizație militară de voluntari, joacă un rol crucial în instruirea cetățenilor în abilități militare și de protecție civilă. Aceasta oferă instruire regulată și atrage un număr semnificativ de voluntari.
- **integrarea educației privind securitatea în școli**; elementele de bază ale pregătirii pentru situații de urgență și ale securității naționale sunt integrate în curriculumul școlar.
- **dezvoltarea infrastructurii de avertizare**; se investește în modernizarea și extinderea sistemului de avertizare timpurie pentru a informa rapid populația în caz de amenințare.
- **consolidarea protecției civile la nivel local**; se acordă o atenție sporită dezvoltării capacităților de protecție civilă la nivelul autorităților locale, inclusiv planificarea de urgență și identificarea resurselor disponibile.
- **stocarea de urgență**; agenția estoniană cu atribuții în stocare este responsabilă de crearea și menținerea stocurilor strategice de bunuri esențiale (combustibil, medicamente, alimente) pentru a asigura aprovizionarea în caz de criză.
- **cooperarea cu aliații NATO**; Estonia participă activ la exerciții militare și de protecție civilă cu aliații NATO, ceea ce contribuie la îmbunătățirea interoperabilității și a pregătirii generale.
- **creșterea rezilienței psihologice**; se acordă atenție menținerii moralului public și a capacității de a face față stresului în situații de criză.

Principalele obiective ale Estoniei în domeniul pregătirii populației pentru război și alte crize sunt:

- asigurarea supraviețuirii și protecției populației; Prioritatea principală este de a minimiza pierderile de vieți omenești și de a proteja cetățenii în caz de conflict sau altă criză majoră.
- menținerea funcționării statului și a serviciilor esențiale; Asigurarea continuității guvernantei, a serviciilor publice vitale și a infrastructurii critice în timpul unei crize.
- creșterea rezilienței societății; Consolidarea capacității Estoniei ca societate de a rezista, de a se adapta și de a se recupera în urma șocurilor.
- sprijinirea efortului de apărare națională: Crearea unei populații informate, motivate și capabile să sprijine efortul militar și să contribuie la apărarea țării.
- promovarea coeziunii sociale și a solidarității: Întărirea spiritului civic și a capacității colective de a face față adversităților.

FINLANDA

Finlanda, cu o graniță comună cu Rusia și o istorie de neutralitate recent încheiată prin aderarea la NATO, acordă o importanță deosebită pregătirii populației pentru diverse crize, inclusiv un potențial conflict armat. Această pregătire se regăsește în conceptul său de "Securitate comprehensivă și apărare totală".

- Cadrul legal

- Constituția Finlandei stabilește bazele pentru apărarea națională și responsabilitatea statului de a proteja cetățenii.
- Legea privind protecția civilă⁵ reglementează organizarea și responsabilitățile serviciilor de salvare și protecție civilă, inclusiv pregătirea populației pentru diverse situații de urgență.
- Legea privind pregătirea pentru urgențe⁶ oferă cadrul legal pentru măsurile care pot fi luate pentru a asigura funcționarea esențială a societății în timpul stărilor de urgență, inclusiv cele cauzate de conflicte armate. Permite autorităților să ia decizii rapide și să aloce resurse în situații de criză.
- Legea privind forțele de apărare definește rolul, sarcinile și organizarea Forțelor de apărare finlandeze, care au un rol indirect în pregătirea populației prin instruirea rezervei și prin cooperarea cu autoritățile civile.
- Strategia de securitate pentru societate⁷ este cel mai important document care ghidează securitatea comprehensivă în Finlanda. Descrie conceptul și atribuie sarcini strategice fiecărei ramuri a guvernului pentru a consolida securitatea comprehensivă, implicând autorități, mediul de afaceri, organizații și cetățeni.

- măsuri și acțiuni

Finlanda implementează o serie extinsă de măsuri și acțiuni, reflectând abordarea sa în domeniul apărării totale.

- **serviciul militar universal**; bărbații efectuează serviciul militar obligatoriu, creând o rezervă mare și bine antrenată. Există și posibilități de serviciu militar voluntar pentru femei.
- **instruirea rezerviștilor**; aceștia sunt chemați periodic pentru exerciții de reîmprospătare a cunoștințelor și abilităților militare.
- **educația privind securitatea în școli**; elementele de bază ale pregătirii pentru situații de urgență și ale securității naționale sunt integrate în curriculumul școlar.
- **campanii de conștientizare publică și ghiduri de pregătire**; autoritățile publice distribuie ghiduri detaliate (inclusiv online) despre pregătirea pentru gestionarea diverselor situații de criză,

⁵ <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2011/379>

⁶ <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2011/1552>

⁷ <https://turvallisuuskomitea.fi/yhteiskunnan-turvallisuusstrategia/>

inclusiv conflicte militare, pene de curent lungi, lipsa apei, etc. De asemenea, acestea includ informații despre alcătuirea truselor de urgență și comportamentul adecvat în situații de criză.

- **infrastructura de adăpostire civilă**; Finlanda are o rețea extinsă de adăposturi civile subterane, capabile să adăpostească o parte semnificativă a populației în caz de atac.
- **menținerea funcțiilor vitale ale societății**; sunt implementate planuri detaliate și exerciții regulate pentru a asigura continuitatea serviciilor esențiale (alimentare, energie, sănătate, comunicații) în situații de criză. Aceasta implică cooperarea strânsă între autorități, companii private și organizații.
- Garda de Frontieră cu capacități militare face parte din structura Forțelor de Apărare în timp de război, fiind pregătită pentru apărarea teritorială și alte sarcini.
- **voluntariatul în domeniul apărării și protecției civile**; există numeroase organizații de voluntari care contribuie la apărarea națională și la protecția civilă.
- **sistem de alertă timpurie**: Finlanda are un sistem de alertă publică bine dezvoltat, conectat la sistemul de supraveghere aeriană militară.

Principalele obiective în domeniul pregătirii populației pentru război:

- asigurarea supraviețuirii populației; protejarea cetățenilor de efectele directe ale conflictului și asigurarea condițiilor de supraviețuire în situații de urgență.
- menținerea funcționării societății; asigurarea continuității serviciilor vitale și a structurilor guvernamentale în timpul unei crize.
- creșterea rezilienței naționale; consolidarea capacității societății de a rezista, de a se adapta și de a se recupera în urma șocurilor.
- sprijinirea apărării militare; crearea unei rezerve militare puternice și o populație cu o înțelegere a importanței apărării naționale.
- promovarea coeziunii sociale și a solidarității; întărirea spiritului civic și a capacității colective de a face față adversităților.
- descurajarea; se urmărește ideea că o națiune pregătită și rezilientă contribuie la descurajarea potențialilor agresori.

Apărarea națională reprezintă⁸:

- disponibilitatea societății civile de a acționa în situații de urgență și funcționarea fizică și psihologică a populației;
- apărare armată, ceea ce implică Forțele de Apărare, recruți și rezerviști;

⁸ <https://www.suomi.fi/oppaat/varautuminen>

- deservirea celor răspunzători de serviciile care protejează funcțiile și securitatea aprovizionării societății;
- apărare națională voluntară.

Rezerviștii care și-au încheiat serviciul militar pot fi chemați să servească patria într-o situație de război. Cetățenii recrutați sunt fundamentul apărării armate a Finlandei în respingerea unui atacator.

Forțele de Apărare atribuie recruților îndatoriri specifice. Gradul militar oferit recruților este determinat în primul rând pe baza pregătirii primite în timpul serviciului.

FRANȚA

În Franța, pregătirea populației pentru situații de criză, inclusiv război, este o preocupare guvernamentală, deși nu există o singură lege organică dedicată exclusiv acestui scop. Pregătirea este încorporată într-un ansamblu de legi, reglementări și strategii axate pe securitatea națională, protecția civilă și gestionarea crizelor.

- Cadrul legal

- Constituția Republicii Franceze fundamentează responsabilitatea statului de a asigura securitatea națională și protecția cetățenilor.
- Codul Apărării⁹ definește cadrul general al politicii de apărare, rolul forțelor armate și responsabilitățile cetățenilor în domeniul apărării.

Mobilizarea poate fi generală sau parțială. În cazul mobilizării parțiale, personalul desemnat este convocat prin ordin individual, fiind indicată formațiunea în care trebuie să se înscrie, precum și termenul limită. Ordinul de mobilizare parțială poate fi, în plus, difuzat prin afișe și publicații stradale.

Atunci când se dispune mobilizarea, orice persoană supusă obligațiilor militare respectă, fără a aștepta notificarea unui ordin individual de traseu, instrucțiunile consemnate în carnetul de mobilizare sau pe ordinul pe care îl deține, ori pe ordinul de chemare care i-a fost notificat în mod corespunzător, sub sancțiunea insubordonării, indiferent de situația în care se află și de locul în care se găsește.

În cazul unei amenințări previzibile la adresa activităților esențiale pentru națiunea franceză, pentru protecția populației, pentru integritatea teritoriului sau pentru permanența instituțiilor statului sau de natură să justifice îndeplinirea angajamentelor internaționale ale țării în materie de apărare, recurgerea la sistemul rezervei de securitate națională se poate decide prin decret al Consiliului de Miniștri.

Sistemul rezervelor de securitate națională are ca scop consolidarea resurselor implementate de serviciile statului, autoritățile locale sau orice altă persoană de drept public sau privat care participă la o misiune de serviciu public.

⁹ https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006071307/LEGISCTA000006137706/#LEGISCTA000006137706

Este alcătuită din rezerviști din rezerva operațională militară, rezerva operațională a poliției naționale, rezerva sanitară, rezerva penitenciară civilă și rezervele de securitate civilă.

- Codul Securității Interne¹⁰ reglementează aspecte legate de ordinea publică, siguranța civilă și protecția populației împotriva diferitelor amenințări, inclusiv cele militare.
- documentele privind Protecția Civilă reprezintă un ansamblu de legi și decrete care stabilesc organizarea, responsabilitățile și măsurile de protecție civilă la nivel național și local, inclusiv pregătirea populației pentru situații de urgență.
- Strategia națională de reziliență este un document strategic care identifică vulnerabilitățile naționale și stabilește obiectivele și direcțiile necesare pentru consolidarea rezilienței în fața diferitelor tipuri de crize, inclusiv conflicte militare.

- Măsuri și acțiuni

- **elaborarea și distribuirea ghidurilor de supraviețuire**; guvernul a anunțat recent elaborarea planului privind distribuirea unui manual de supraviețuire către toate gospodăriile. Acest ghid conține informații despre pregătirea necesară combaterii diverselor amenințări (inclusiv atacuri nucleare, conflicte armate, dezastre naturale, atacuri cibernetice), cum să se alcătuiască un kit de urgență și ce acțiuni trebuie să se întreprindă în caz de criză.
- **creșterea numărului de rezerviști operaționali de la 40.000 la 100.000 până în anul 2035**. Aceasta vizează consolidarea capacității de apărare și implicarea mai activă a cetățenilor.
- **campanii de conștientizare și informare**; autoritățile desfășoară campanii de informare publică privind riscurile și măsurile de precauție în caz de urgență. Site-urile web guvernamentale oferă sfaturi și îndrumări pentru pregătirea individuală și familială.
- **integrarea în școli a educației privind riscurile**; sunt în lucru inițiative pentru a include elemente de educație privind riscurile majore și comportamentul adecvat în situații de criză în programele școlare.
- **exerciții de protecție civilă**; la nivel local și național, sunt organizate exerciții pentru a testa capacitățile de răspuns și coordonarea în caz de urgență, implicând și populația civilă.
- **consolidarea legăturii Națiune - Armată**; prin diverse inițiative, se urmărește creșterea gradului de înțelegere și de sprijinire al populației pentru forțele armate.
- **protecția infrastructurii critice**; se iau măsuri pentru a asigura securitatea și reziliența infrastructurii esențiale (energie, comunicații, transport, sănătate) în fața diferitelor amenințări.

¹⁰ https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000025503132/

- **încurajarea voluntariatului**; se acordă un sprijin deosebit pentru implicarea cetățenilor în organizații de protecție civilă și alte forme de voluntariat pentru gestionarea crizelor.

Principalele obiective ale Franței în domeniul pregătirii populației pentru război și alte crize sunt:

- creșterea rezilienței naționale; Consolidarea capacității țării de a rezista, absorbi, adapta și recupera în urma șocurilor majore, inclusiv conflicte armate.
- protejarea populației civile; Asigurarea faptului că cetățenii sunt informați și au capacitatea de a se proteja eficient în situații de criză.
- sprijinirea efortului de apărare; Crearea unei rezerve militare capabile și o populație conștientă de importanța apărării naționale.
- menținerea funcționării statului și a serviciilor esențiale; Asigurarea continuității guvernantei și a furnizării de servicii vitale în timpul unei crize.
- promovarea coeziunii naționale, respectiv consolidarea solidarității și a capacității colective de a face față adversităților.

GERMANIA

Germania acordă o importanță crescândă pregătirii populației pentru diverse amenințări, inclusiv cele generate de conflicte armate, în contextul geopolitic actual. Această pregătire este integrată într-un cadru legal, măsuri concrete și obiective clare.

- Cadrul legal

Conceptul este ancorat într-un ansamblu de legi și reglementări care vizează protecția civilă, apărarea națională și gestionarea crizelor:

- Constituția ([Legea fundamentală a Republicii Federale Germania](#)) stabilește bazele pentru apărarea națională și protecția cetățenilor. Art. 35 permite asistența mutuală în caz de dezastre și accidente, putând fi extins la scenarii de război. De asemenea, art. 87a definește rolul forțelor armate în domeniul apărării.
- Legea privind protecția civilă și asistența în caz de dezastre¹¹ este legea centrală care reglementează protecția populației împotriva diverselor amenințări, inclusiv cele militare. Ea definește responsabilitățile guvernului federal, ale landurilor și municipalităților în protecția civilă.

¹¹ <https://www.gesetze-im-internet.de/zsg/>

- Legea privind Oficiul Federal pentru Protecția Civilă și Asistența în Caz de Dezastre (BBKG)¹² înființează Oficiul Federal pentru Protecția Civilă și Asistența în Caz de Dezastre, autoritatea federală centrală responsabilă de coordonarea măsurilor de protecție civilă.
- Legile de gestionare a dezastrelor la nivelul landurilor; Fiecare land german are propriile legi care reglementează pregătirea și răspunsul la dezastre, complementare cadrului federal.
- Alte legi cu relevanță în domeniu sunt Legea privind protecția infrastructurii critice și Legea privind serviciile medicale de urgență.

- *Măsuri și acțiuni*

- **consolidarea Bundeswehr**; se fac investiții semnificative pentru modernizarea și creșterea capacității operaționale a armatei germane, recunoscându-i rolul de importanță deosebită în domeniul apărării naționale. Aceasta include eforturi pentru a crește numărul de trupe și forța de rezervă.
- **strategia de protecție civilă**; sunt actualizate periodic strategiile și recomandările privind protecția civilă, acoperind domenii precum sistemele de avertizare, infrastructura de adăpostire și campaniile de informare publică.
- **conștientizarea și educația publicului**; sunt furnizate cetățenilor informații și îndrumări privind pregătirea pentru situații de urgență, inclusiv recomandări pentru trusele de urgență casnice (alimente, apă, prim ajutor etc.) și comportamentul adecvat în situații de criză. O inițiativă recentă include distribuirea planificată a unui ghid cuprinzător pentru situații de urgență către fiecare gospodărie.
- **sisteme de avertizare**; Germania investește în modernizarea infrastructurii de avertizare: sirene, alerte pe telefoanele mobile și anunțuri prin mass-media, pentru a asigura diseminarea rapidă a avertismentelor în caz de pericol.
- **infrastructura de adăpostire**; deși multe adăposturi publice din perioada Războiului Rece au fost dezafectate, se acordă atenție evaluării și potențialei modernizări a structurilor existente și identificării unor opțiuni alternative de adăpostire, cum ar fi stațiile de transport subteran și clădirile consolidate. Este în dezvoltare o aplicație mobilă pentru localizarea adăposturilor din apropiere.
- **instruire și exerciții**; agențiile de protecție civilă și Bundeswehr desfășoară exerciții și antrenamente pentru a îmbunătăți coordonarea și capacitățile de răspuns în scenariile de criză. Există opinii tot mai frecvente pentru includerea instruirii de bază privind pregătirea pentru situații de criză în școli.
- **protecția infrastructurii critice**; sunt în vigoare măsuri pentru protejarea serviciilor și infrastructurii esențiale (energie, comunicații,

¹² https://www.katrima.de/DE/Wer_macht_was/Akteure/Staatlich/BBK.html

transport, sănătate) împotriva întreruperilor activității, indiferent dacă sunt cauzate de dezastre naturale, atacuri cibernetice sau conflicte armate.

- **implicarea voluntarilor**; Germania se bazează semnificativ pe voluntari în organizațiile sale de protecție civilă și de intervenție în caz de dezastre (de exemplu, pompieri, Crucea Roșie Germană, Agenția Federală pentru Asistență Tehnică - THW). Se depun eforturi pentru a sprijini și extinde participarea voluntarilor.
- **inițiative de "Apărare Teritorială"**; conceptul de teritorialitate este revitalizat, concentrându-se pe rolul forțelor de rezervă și al capacităților civile în protejarea teritoriului național și sprijinirea Bundeswehr.

- *Objective*

Principalele obiective în pregătirea populației pentru război și crize includ:

- **sporirea rezilienței naționale**; creșterea capacității statului și a societății de a rezista și de a se redresa în urma unor perturbări semnificative, inclusiv conflicte armate.
- **protejarea populației**; minimizarea prejudiciului adus civililor în cazul unei crize sau al unui conflict prin elaborarea de sisteme de avertizare eficiente, opțiuni de adăpostire și conștientizare publică.
- sprijinirea forțelor armate; asigurarea sprijinului civililor pentru operațiunile militare și disponibilitatea unei forțe de rezervă bine antrenate, dacă este necesar.
- **menținerea funcțiilor critice**; protejarea serviciilor și infrastructurii esențiale pentru a asigura funcționarea continuă a societății în timpul unei crize.
- **consolidarea cooperării dintre structurile civile și militare**; se are în vedere îmbunătățirea coordonării și colaborării dintre autoritățile civile și armată în eforturile de pregătire și răspuns la acțiuni ostile.
- **creșterea conștientizării publice și a capacităților de întraajutorare**; înțelegerea cetățenilor să ia măsuri adecvate pentru a se proteja pe ei înșiși și comunitățile lor în situații de urgență.
- **descurajarea**; deși nu este un obiectiv explicit al pregătirii populației, o societate rezilientă și pregătită poate contribui la descurajarea generală, semnalând o capacitate puternică de a rezista și de a răspunde la amenințările de orice fel.

Potrivit legii, sarcinile administrative ale Federației sunt atribuite Oficiului Federal pentru Protecție Civilă și Asistență în caz de Dezastre, care este responsabil de:

1. sprijinirea autorităților federale responsabile pentru subiectul relevant în planificarea uniformă a apărării civile;
2. instruirea personalului care se ocupă de problemele de apărare civilă și formarea managerilor și formatorilor de protecție civilă în contextul extinderii sarcinilor lor în domeniu;

3. dezvoltarea conținutului de formare în domeniul protecției civile, inclusiv autoprotecția;
4. sprijinirea municipalităților și a asociațiilor municipale în îndeplinirea sarcinilor prevăzute de lege;
5. informarea populației despre protecția civilă, în special despre opțiunile de protecție și asistență;
6. sarcina cercetării tehnice și științifice, în consultare cu landurile, evaluarea rezultatelor cercetării, colectarea și evaluarea publicațiilor în domeniul apărării civile;
7. testarea echipamentelor și resurselor destinate exclusiv sau predominant protecției civile, precum și participarea la omologarea, standardizarea și asigurarea calității acestor articole.

Voluntariatul este esențial pentru funcționarea cu succes a protecției civile și a managementului dezastrelor. Se estimează că aproximativ 1,7 milioane de voluntari pot desfășura activități în domeniul protecției civile, aceștia fiind responsabili pentru 90% din operațiunile desfășurate în domeniu. Cu toate acestea, numeroase provocări afectează atractivitatea voluntariatului în domeniul protecției populației, inclusiv suspendarea serviciului militar obligatoriu, schimbarea cerințelor față de angajați, reducerile de finanțare și schimbările demografice¹³.

Serviciul Federal de Voluntariat oferă oportunitatea de implicare în managementul dezastrelor cu normă întreagă pentru o perioadă de maxim 24 de luni.

Pe baza Legii federale privind protecția civilă și ajutorarea în caz de catastrofe (ZSKG), Federația sprijină educația populației în ceea ce privește autoprotecția, oferind consiliere și îndrumare, sprijinind alte entități din domeniul protecției civile. Acestea includ serviciile de pompieri, Agenția Federală pentru Ajutor Tehnic (THW), autoritățile locale de gestionare a dezastrelor și organizațiile participante la activitatea de informare a populației¹⁴.

Academia Federală de Protecție Civilă și Apărare Civilă (BABZ), ca parte a Oficiului Federal de Protecție Civilă și Asistență în caz de Dezastre, este instituția de învățământ centrală a Federației pentru protecția civilă și gestionarea crizelor. Acesta servește ca un forum pentru schimburi științifice, atât la nivel național, cât și internațional.

THW combină pregătirea de bază la secțiunile sale locale cu pregătirea suplimentară de specialitate și management, precum și formarea experților pentru misiuni în străinătate în centrele sale de formare. THW cooperează cu instituții de învățământ externe și își trimite personalul la activități de formare internațională. Sunt implementate exerciții la diferite niveluri (regional, național, internațional) pentru aplicarea și aprofundarea cunoștințelor dobândite.

Oficiul Federal de Protecție Civilă și Asistență în caz de Dezastre și Agenția Federală pentru Ajutor Tehnic desfășoară, de asemenea, cursuri de formare la

¹³ <https://dkkv.org/en/topics/civil-protection-in-germany/>

¹⁴ https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/national-disaster-management-system/germany_en

nivel internațional, de exemplu în cadrul Mecanismului de Protecție Civilă al Uniunii sau pentru ONU.

Întrucât întreținerea eficienței serviciilor de pompieri este una dintre sarcinile obligatorii ale municipalităților și orașelor, educația și formarea pompierilor urmează o abordare în primul rând municipală și diferă în funcție de tipul de pompieri.

Diferitele organizații de ajutorare își desfășoară propriile programe de formare. Programul „*Exerciții interministeriale și interstatale de gestionare a crizelor*” (LÜKEX, coordonate de Oficiul Federal de Protecție Civilă și Asistență în caz de Dezastre) permit guvernului federal și landurilor să se pregătească în comun pentru incidente deosebite și să existe o oportunitate de a pune la încercare planurile și conceptele de management existente. În plus, landurile desfășoară propriile exerciții de formare în domeniul managementului dezastrelor.

În timp ce protecția împotriva dezastrelor în Germania este responsabilitatea în primul rând a statelor, protecția populației în caz de război este responsabilitatea guvernului federal¹⁵. Baza tuturor măsurilor prin care guvernul federal asigură protecția populației este Conceptul de Apărare Civilă (KZV), care definește sarcinile și obiectivele guvernului federal în protejarea populației. În domeniul protecției civile, conceptul guvernului federal se bazează pe capacitatea populației de a se proteja pentru o perioadă de timp. În plus, există un sistem de ajutor de stat care este utilizat în caz de război și ale cărui principale sarcini sunt asigurarea supraviețuirii populației și asigurarea întreținerii dotărilor și instalațiilor vitale.

În Ghidul privind pregătirea pentru situații de urgență și acțiunea corectă în situații de urgență¹⁶ - deși un război în Germania nu este abordat în mod direct - există un apel general de a se lua măsuri de precauție și, așa cum este prevăzut în conceptul de protecție civilă al guvernului federal, de a se asigura că orice persoană se poate proteja singură o perioadă de până la 10 zile în situații de urgență.

GRECIA

Grecia, ca stat membru al Uniunii Europene și al NATO, integrează pregătirea populației pentru diverse crize, inclusiv cele potențial generate de conflicte armate, în cadrul său de gestionare a situațiilor de urgență și de protecție civilă. Deși nu există o lege unică dedicată exclusiv pregătirii pentru război, diverse legi, reglementări și strategii contribuie la acest domeniu.

¹⁵ <https://vorsorgeliste.de/ratgeber/krieg-in-deutschland-wie-vorbereiten/>

¹⁶ https://www.bbk.bund.de/DE/Warnung-Vorsorge/Vorsorge/Ratgeber-Checkliste/ratgeber-checkliste_node.html

- Cadrul legal

- Legea 3013/2002 privind modernizarea Protecției Civile și alte prevederi este o lege importantă care definește scopul protecției civile ca fiind protejarea vieții, sănătății și proprietății cetățenilor împotriva pericolelor naturale, accidentelor tehnologice și altor dezastre care cauzează situații de urgență în timp de pace.
- Decretul Ministerial 1299/2003 privind aprobarea Planului General de Protecție Civilă "*Xenocratis*"¹⁷ stabilește cadrul național pentru gestionarea eficientă a riscurilor și prevede elaborarea de planuri specifice pentru diferite pericole la nivel local, regional și național.
- Legea privind Sistemul Integrat de Salvare.
- Constituția Greciei conferă cadrul general pentru drepturile și obligațiile cetățenilor și pentru securitatea statului.
- Strategia Națională de Securitate.

- Măsurile și acțiunile

- Secretariatul General pentru Protecție Civilă este organismul principal responsabil de planificarea, organizarea și coordonarea politicii naționale în materie de conștientizare publică, prevenire și răspuns la dezastre naturale și provocate de om.
- Planul General de Protecție Civilă prevede elaborarea de planuri de urgență specifice pentru diferite tipuri de dezastre (incendii forestiere, cutremure, inundații, accidente tehnologice etc.) la toate nivelurile administrative.
- campanii de conștientizare publică; Se desfășoară campanii de informare pentru a sensibiliza publicul cu privire la riscuri și măsurile de autoprotecție.
- exerciții de urgență: Se organizează exerciții pentru a testa capacitățile de răspuns și coordonarea diferitelor agenții.
- sistemul de avertizare.
- pregătirea forțelor armate; Au un rol important în sprijinirea eforturilor de protecție civilă în caz de urgență.
- educația privind riscurile; Există inițiative pentru a include educația privind riscurile în curriculumul școlar.

Principalele obiective:

- protecția vieții, sănătății și proprietății cetățenilor;
- asigurarea unui răspuns eficient și coordonat; Se urmărește o colaborare strânsă între toate agențiile implicate în gestionarea situațiilor de urgență.
- creșterea gradului de conștientizare și pregătire al populației; Informarea publicului cu privire la riscuri și la modul de acțiune în caz de urgență este o prioritate pentru autoritățile centrale;

¹⁷ https://civil-protection-knowledge-network.europa.eu/system/files/2024-06/EL%20Peer%20Review_final%20report_0.pdf

◦ reducerea vulnerabilității la dezastre; Prin măsuri de prevenire și pregătire, se urmărește diminuarea impactului crizelor de orice fel.

LETONIA

Având în vedere proximitatea sa geografică de Rusia și contextul geopolitic regional, Letonia acordă o atenție semnificativă pregătirii populației pentru diverse crize, inclusiv un potențial conflict armat. Această pregătire este încorporată într-un cadru legal, măsuri concrete și obiective specifice.

- Cadrul legal

- Legea privind Apărarea Națională¹⁸ stabilește principiile fundamentale ale politicii de securitate națională și apărare a Letoniei, definind responsabilitățile statului și ale cetățenilor în acest domeniu.

Potrivit legii, pentru implementarea apărării naționale cuprinzătoare, cetățenii au următoarele obligații:

- 1) să îndeplinească sarcinile atribuite de forțele armate naționale și de unitățile Organizației Tratatului Atlanticului de Nord sau de forțele armate ale statelor membre ale Uniunii Europene care oferă sprijin în îndeplinirea sarcinilor lor și implementează apărarea militară ale Letoniei, precum și alte instituții ale administrației de stat și administrației publice locale responsabile cu acțiunile de combatere a amenințărilor la adresa statului;
- 2) să nu coopereze cu instituțiile administrative ilegale și cu unitățile armate ale agresorului, cu excepția cazurilor în care refuzul de a coopera amenință viața sau libertatea persoanei sau a membrilor familiei acesteia.

Forțele armate naționale pot, în mod voluntar și pe bază de încredere reciprocă, să implice populația în sprijinirea pregătirii și implementării măsurilor cuprinse în Planul național de securitate și în Planul național de apărare.

- Legea privind Protecția Civilă și Gestionarea Dezastrelor¹⁹ stabilește cadrul legal pentru sistemul de protecție civilă, definind competențele diferitelor instituții de stat și ale autorităților locale în prevenirea, pregătirea și răspunsul la diverse situații de urgență, inclusiv cele generate de conflicte armate.
- Planul Național de Protecție Civilă²⁰; Aprobabil în anul 2020, acest plan stabilește competențele și acțiunile entităților de gestionare a dezastrelor în implementarea măsurilor de prevenire, pregătire, răspuns și atenuare legate de dezastrele naționale și regionale sau amenințările de dezastre, inclusiv în cazul unui război.

¹⁸ <https://likumi.lv/ta/id/14011-nacionalas-drosibas-likums>

¹⁹ <https://likumi.lv/ta/id/282333-civilas-aizsardzibas-un-katastrofas-parvaldisanas-likums>

²⁰ <https://likumi.lv/ta/id/317006-par-valsts-civilas-aizsardzibas-planu>

- Reglementări ale Cabinetului de Miniștri: Există numeroase reglementări care detaliază aspecte specifice ale protecției civile, cum ar fi cerințele minime pentru cursurile obligatorii de protecție civilă și conținutul instruirii angajaților în domeniul protecției civile.
- Conceptul de apărare comprehensivă a statului a fost implementat în 2019 și stipulează că apărarea Letoniei implică toate elementele societății, nu doar forțele armate. Pregătirea populației este o parte integrantă a acestui concept.

- Măsuri și acțiuni:

- **campanii de conștientizare și informare publică:** Ministerul Apărării și alte agenții guvernamentale desfășoară campanii pentru a informa publicul despre riscuri, inclusiv cele militare, și despre cum să se pregătească pentru situații de criză. Un exemplu în acest sens este broșura "*Ce să faci în caz de criză*".
- **instruire voluntară în domeniul apărării naționale;** Garda Națională, o structură de voluntari, oferă oportunități de instruire militară cetățenilor, contribuind la creșterea rezervei militare și a gradului de pregătire al populației.
- **integrarea educației privind securitatea în școli;** există inițiative pentru a include elemente de educație privind securitatea națională și protecția civilă în curriculumul școlar.
- **ghiduri de pregătire pentru situații de urgență;** sunt elaborate și se distribuie ghiduri care oferă sfaturi practice cetățenilor despre cum să se pregătească pentru diverse crize, inclusiv război (alcătuirea trusei de urgență, identificarea adăposturilor etc.).
- **exerciții de protecție civilă;** autoritățile organizează exerciții pentru a testa capacitățile de răspuns și coordonarea în situații de urgență, implicând și populația civilă.
- **dezvoltarea sistemului de avertizare;** se lucrează la modernizarea și extinderea sistemului de avertizare publică în caz de amenințări.
- **sprijinirea inițiativelor civice;** sunt încurajate și sprijinite inițiativele civice care vizează creșterea rezilienței comunităților.

Principalele obiective ale Letoniei în domeniul pregătirii populației pentru război și alte crize sunt similare celor prezentate la alte state membre ale Uniunii Europene.

LITUANIA

- Cadrul legal

- Constituția Republicii Lituania stabilește principiile fundamentale ale apărării naționale și responsabilitatea statului de a asigura securitatea cetățenilor.
- Legea privind Organizarea Sistemului de Apărare Națională²¹ stabilește principiile fundamentale ale politicii de securitate națională și apărare a Lituaniei, definind responsabilitățile statului și ale cetățenilor în acest domeniu.
- Legea privind Protecția Civilă reglementează organizarea și funcționarea sistemului de protecție civilă, definind competențele diferitelor instituții de stat și ale autorităților locale în prevenirea, pregătirea și răspunsul la diverse situații de urgență, inclusiv cele generate de conflicte armate.
- Legea privind Pregătirea pentru Mobilizare și Demobilizare²² stabilește cadrul legal pentru mobilizarea resurselor umane și materiale în caz de amenințare la adresa securității naționale, inclusiv război.

Mobilizarea începe la intrarea în vigoare a unei rezoluții a Seimas sau a unui decret al Președintelui Republicii privind anunțul mobilizării.

După declararea de mobilizare generală, entitățile din sistemul de mobilizare, cu excepția entităților economice de mobilizare, efectuează acțiunile și măsurile prevăzute în planurile și instrucțiunile specifice.

La declararea mobilizării parțiale se pun în aplicare măsurile prevăzute în rezoluția Seimas sau decretul Președintelui Republicii privind declararea mobilizării parțiale, precum și instrucțiunile de mobilizare.

Ministerul Apărării Naționale, instituția care participă la formarea politicii de mobilizare, Forțele armate lituaniene și instituțiile de mobilizare civilă, la îndeplinirea sarcinilor sistemului de mobilizare se finanțează de la bugetul de stat.

- **Strategia de Securitate Națională a Republicii Lituania** definește principalele amenințări și riscuri la adresa securității naționale și stabilește direcțiile principale pentru consolidarea rezilienței și pregătirii, inclusiv pregătirea populației.
- **planuri și reglementări guvernamentale**; numeroase planuri naționale și locale, precum și reglementări guvernamentale, detaliază aspecte specifice ale protecției civile și pregătirii pentru situații de criză.

- Măsuri și acțiuni

- **campanii de conștientizare și informare publică**; Ministerul Apărării și alte agenții guvernamentale desfășoară campanii active de informare publică prin diverse canale (online, media, broșuri) pentru a prezenta

²¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.34169/asr>

²² <https://www.infolex.lt/teise/DocumentSinglePart.aspx?Aktold=613423&StrNr=1>

cetățenilor riscurile și modul de pregătire pentru situații de criză, inclusiv război. Un exemplu este ghidul "Cum să supraviețuiești în caz de război sau situație extremă".

- **instruire voluntară în domeniul apărării naționale;** Uniunea Trăgătorilor, o organizație paramilitară de voluntari, joacă un rol important în instruirea cetățenilor în abilități militare și de protecție civilă.
- **integrarea educației privind securitatea în școli;** elementele de bază ale pregătirii pentru situații de urgență și ale securității naționale sunt integrate în curriculumul școlar.
- **ghiduri de pregătire pentru situații de urgență;** se elaborează și se distribuie ghiduri practice pentru gospodării, oferind sfaturi despre alcătuirea trusei de urgență, identificarea adăposturilor și acțiunile de urmat în diferite scenarii de criză.
- **dezvoltarea infrastructurii de avertizare;** se investește în modernizarea și extinderea sistemului de avertizare timpurie pentru a informa rapid populația în caz de amenințare.
- **consolidarea protecției civile la nivel local;** se acordă o atenție sporită dezvoltării capacităților de protecție civilă la nivelul autorităților locale, inclusiv planificarea de urgență și identificarea resurselor disponibile.
- **stocarea de urgență:** Agenția de Rezerve Materiale Mobilizare este responsabilă de crearea și menținerea stocurilor strategice de bunuri esențiale.
- **cooperarea cu aliații NATO;** Lituania participă activ la exerciții militare și de protecție civilă cu aliații NATO, ceea ce contribuie la îmbunătățirea interoperabilității și a pregătirii generale.
- **creșterea rezilienței psihologice;** se acordă atenție importanței menținerii moralului public și a capacității de a face față stresului în situații de criză.

Principalele obiective ale Lituaniei în domeniul pregătirii populației pentru război și alte crize sunt:

- **asigurarea Supraviețuirii și Protecției Populației:** Prioritatea principală este de a minimiza pierderile de vieți omenești și de a proteja cetățenii în caz de conflict sau altă criză majoră.
- **menținerea Funcționării Statului și a Serviciilor Esențiale:** Asigurarea continuității guvernantei, a serviciilor publice vitale și a infrastructurii critice în timpul unei crize.
- **creșterea Rezilienței Societății:** Consolidarea capacității Lituaniei ca societate de a rezista, de a se adapta și de a se recupera în urma șocurilor.
- **sprijinirea Efortului de Apărare Națională:** Crearea unei populații informate, motivate și capabile să sprijine efortul militar și să contribuie la apărarea țării.
- **promovarea Coeziunii Sociale și a Solidarității:** Întărirea spiritului civic și a capacității colective de a face față adversităților.

POLONIA

Polonia pune un accent semnificativ pe pregătirea populației pentru un potențial conflict, determinată de locația sa geopolitică și de experiențele istorice. Aceasta implică o abordare cu mai multe fațete care cuprind fundamente juridice, măsuri concrete, inițiative active și obiective clar definite.

- *Cadrul legal*

Nu există doar o singură lege care să înglobeze pregătirea populației pentru război, conceptul fiind încorporat într-o rețea de acte juridice și documente strategice:

- Constituția Republicii Polone pune bazele apărării naționale ca o datorie a tuturor cetățenilor (art. 85) și subliniază rolul forțelor armate.
- Legea privind protecția civilă și ajutorarea în caz de dezastre reglementează organizarea și sarcinile protecției civile, care include pregătirea populației pentru diferite amenințări, inclusiv conflicte armate, dezastre naturale și alte situații de urgență. Acesta definește responsabilitățile diferitelor niveluri de guvernare și îndatoririle cetățenilor.
- Legea privind managementul crizelor stabilește cadrul pentru gestionarea situațiilor de criză, inclusiv a celor care decurg din conflictul militar. Acesta subliniază rolurile și responsabilitățile diferitelor organe ale statului și procedurile de răspuns la amenințări.
- Reglementări și decrete; Numeroase reglementări și decrete emise de ministerele cu atribuții în domeniu detaliază punerea în aplicare a legilor în domenii precum instruirea apărării civile, pregătirea pentru situații de urgență și funcționarea forțelor de rezervă.
- Documente strategice; Strategiile de securitate națională și doctrinele de apărare subliniază importanța pregătirii publice și a rezilienței, componente integrante ale securității naționale.
- Legea privind datoria universală de apărare a Republicii Polone²³ subliniază îndatoririle generale ale cetățenilor în ceea ce privește apărarea națională, inclusiv potențiala recrutare (în prezent suspendată), obligațiile legate de apărarea civilă și sistemul de mobilizare.

Obligația universală de apărare se aplică tuturor cetățenilor polonezi care, conform vârstei și stării de sănătate pot îndeplini această sarcină. Un cetățean polonez care deține și cetățenia altui stat nu este supus obligației generale de participa la aceste acțiuni, dacă locuiește permanent în afara granițelor Republicii Polone.

Ca parte a obligației universale de apărare, cetățenii polonezi sunt obligați să:

- efectueze serviciul militar;

²³ <https://lexlege.pl/ustawa-o-powszechnym-obowiazku-obrony-rzeczypospolitej-polskiej/dzial-i-przepisy-ogolne/5760/>

- îndeplinească sarcinile rezultate din misiunile de criză și mobilizare atribuite;
- desfășoare activități ca parte a misiunilor de mobilizare a angajaților;
- efectueze serviciul de apărare civilă;
- urmeze cursuri de educație privind siguranța;
- participe la exerciții de autoapărare pentru populație;
- efectueze exerciții specializate în unități destinate structurilor militare și servicii în unități militarizate;
- efectueze servicii pentru apărare în măsura în care acestea sunt specificate în lege.

Sarcinile îndeplinite în cadrul obligației universale de apărare de către organe, entități, unități organizatorice și diferite tipuri de entități și organizații sunt precizate în acte juridice emise de către autoritățile competente.

Consiliul de Miniștri stabilește, prin regulament, principiile generale pentru îndeplinirea sarcinilor în cadrul obligației de apărare universală de către miniștri, voievozi, mareșali voievodali, *staroști* și șefi de comune sau primari, precum și întreprinzători și alte structuri organizatorice, precum și organizații sociale.

Miniștrii organizează îndeplinirea sarcinilor în cadrul obligației universale de apărare de către ministerele din subordine, unitățile organizatorice subordonate și supravegheate și personalul civil.

Voievozii organizează îndeplinirea sarcinilor în cadrul obligației generale de apărare de către oficiile voievodale, unitățile organizatorice subordonate și supravegheate și întreprinzători, precum și de către organele administrației publice locale, organizațiile sociale și antreprenori, care nu sunt unități organizatorice subordonate sau supravegheate de miniștri.

- Structura de cadre

În caz de mobilizare și în timpul războiului, persoanele recunoscute ca apte de serviciu militar, indiferent de vârstă, pot fi chemate în orice moment în serviciul militar activ. De asemenea, pot fi chemate pentru serviciul militar activ și alte persoane care s-au oferit ca voluntari pentru a îndeplini acest serviciu.

Recrutarea voluntarilor se efectuează de către comandantul militar al rețelei competente pentru locul de reședință permanentă sau ședere temporară a voluntarului cu o durată mai mare de trei luni. Cetățenii polonezi care locuiesc permanent în străinătate trebuie să contacteze misiunile diplomatice poloneze pentru informații despre recrutarea voluntară.

Recrutarea voluntarilor nu convoacă persoane în serviciul militar activ care, în temeiul unor reglementări separate, nu sunt supuse serviciului militar obligatoriu în caz de mobilizare sau în timp de război.

Ministrul apărării naționale precizează, prin regulament, regulile detaliate de desfășurare a recrutării voluntare, ținând cont de situațiile în care se va desfășura recrutarea, modul de anunțare a recrutării, condițiile pe care trebuie să le îndeplinească persoanele care efectuează recrutarea și modul de tratare a persoanelor care se raportează direct la comandanții de recrutare voluntară a unităților militare.

Persoanele mobilizate sunt obligate, în cazul anunțării mobilizării și în timp de război, să se prezinte la locul și ora precizate în fișa de mobilizare. Persoanele care au sarcina de mobilizare a salariaților sunt obligate să se prezinte la locul și ora specificate în fișa de mobilizare în cazul anunțării mobilizării, în timpul legii marțiale și în timp de război.

Soldații în rezervă devin, de drept, la anunțul mobilizării sau în timp de război, soldați în serviciu militar activ, la prezentarea pentru acest serviciu la un anumit loc și la un moment dat.

În caz de anunțare a mobilizării și în timpul războiului, raportul de muncă anterior al unui salariat căruia i s-a acordat o repartizare de mobilizare a salariaților la o unitate militară, în ziua prezentării acestuia la acea unitate, precizată în fișa de mobilizare, se suspendă pe durata îndeplinirii sarcinilor, dar nu mai mult decât până la data anunțării demobilizării.

În ziua anunțului mobilizării sau în ziua începerii războiului, stabilită de Președintele Republicii Polone, un salariat sau o altă persoană care nu este angajată, după ce s-a prezentat la o unitate militară în ziua specificată în fișa de mobilizare, devine, de drept, un civil inclus în personalul Forțelor Armate, în sensul dispozițiilor dreptului internațional obligatorii pentru Polonia.

Persoanelor care depun mărturie în fața instanței, după anunțarea mobilizării, în timpul legii marțiale sau în ziua începerii perioadei de război, stabilită de Președintele Republicii Polone, și care lucrează în unități militare pe baza repartizării de mobilizare a salariaților, li se aplică în mod corespunzător prevederile referitoare la angajații care desfășoară activități în unitățile militarizate. Dispozițiile privind obligația universală de a presta activități menționate în prevederile actului privind legea marțială și cu privire la competențele comandantului șef al forțelor armate și principiile subordonării acestuia față de organele constituționale ale Republicii Polone, nu se aplică acestor persoane.

Elevii școlilor primare și gimnaziale: școlile secundare generale, școlile tehnice și școlile profesionale de gradul I, cu excepția elevilor școlilor pentru adulți, sunt supuși educației obligatorii de siguranță.

Educația pentru siguranță este o materie obligatorie de predare în școlile menționate mai sus, o oră pe săptămână pe perioada ciclului de învățământ.

Ministrul educației, cu consultarea ministrului de interne și a ministrului apărării naționale, va stabili, prin regulament, modalitatea de implementare a educației pentru securitate, ținând cont de posibilitatea organizării taberelor de specialitate.

Formarea în domeniul apărării civile constă în pregătirea în unități organizatorice de apărare civilă pe o perioadă de trei ani:

- activități de formare organizate în timpul liber;
- antrenament într-o tabără de antrenament pe o perioadă de până la 30 de zile.

Durata totală de pregătire în unitățile organizatorice de apărare civilă nu poate depăși 60 de zile pe an, inclusiv 20 de zile de sărbători legale.

Participarea la combaterea dezastrelor naturale și a amenințărilor de mediu și înlăturarea efectelor acestora nu este inclusă în timpul de instruire. Cursurile de instruire în perioada de combatere a dezastrelor naturale și a amenințărilor de mediu și de înlăturare a efectelor acestora se pot desfășura în timpul programului de lucru.

Formarea în domeniul apărării civile poate fi oferită și femeilor considerate apte pentru serviciul militar. Femeile pot fi convocate pentru a urma această pregătire până la sfârșitul anului calendaristic în care împlinesc 24 de ani.

- Forme de pregătire

Polonia implementează în mod activ diverse măsuri și acțiuni pentru a îmbunătăți pregătirea populației sale:

- **programul „Antrenează-te cu armata”**; această inițiativă populară oferă civililor adulți pregătire militară de bază gratuită, pe durata unui weekend. Inițiativa își propune să familiarizeze cetățenii cu abilitățile militare de bază, să promoveze un sentiment de apărare națională și, eventual, să recruteze persoane în Forța de Apărare Teritorială (TDF) sau în rezervă.
- **extinderea și consolidarea Forței de Apărare Teritorială (WOT)**; aceasta este o componentă voluntară a forțelor armate, care joacă un rol crucial în apărarea teritorială și sprijinirea comunităților locale în timpul crizelor. Programele sale de creștere și formare implică activ civilii în activități legate de apărare.
- **campanii de instruire și conștientizare în domeniul apărării civile**; agențiile guvernamentale și ONG-urile desfășoară campanii și sesiuni de instruire privind apărarea civilă, pregătirea pentru situații de urgență, primul ajutor și răspunsul la diferite amenințări. Acestea sunt adesea adresate unor grupuri specifice sau publicului larg.
- **distribuirea ghidurilor „Fii gata”**; guvernul a dezvoltat și distribuit ghiduri pentru gospodării, oferind sfaturi practice privind pregătirea și supraviețuirea în cazul unor crize, inclusiv potențiale conflicte armate. Aceste ghiduri acoperă subiecte precum truse de urgență, adăpost, comunicare și proceduri de siguranță de bază.
- **încorporarea educației în materie de securitate și apărare în școli**; există inițiative de integrare a elementelor de securitate, apărare civilă și abilități de bază de salvare a vieții în programa educațională.
- **inventarul și modernizarea potențialelor adăposturi**; autoritățile evaluează infrastructura existentă a adăposturilor și iau în considerare opțiuni pentru modernizarea lor sau identificarea unor spații alternative de adăpost.
- **exerciții**; unitățile de apărare civilă, autoritățile locale și, uneori, armata efectuează exerciții și exerciții pentru a testa pregătirea și coordonarea în scenarii de urgență.

- **sprijin pentru organizațiile de voluntari:** guvernul sprijină și colaborează cu diverse organizații de voluntari implicate în salvare, prim ajutor și apărare civilă.
- **accent pe conștientizarea securității cibernetice;** recunoscând importanța amenințărilor cibernetice în conflictele moderne, sunt puse în aplicare acțiuni de educare a publicului cu privire la igiena și securitatea cibernetică.

Măsuri și acțiuni concrete pentru pregătirea populației pentru un potențial conflict:

- **programe de instruire militară voluntară;** guvernul a lansat programe ambițioase de instruire militară voluntară, vizând un număr semnificativ de cetățeni (de exemplu, obiectivul de a instrui 100.000 de voluntari până în anul 2027). Aceste programe sunt deschise tuturor cetățenilor interesați, indiferent de sex.
- **creșterea capacității armatei și a rezervei de cadre;** Polonia are conceput un plan prin care urmează a-și dubla efectivele armatei și prin urmare investește masiv și în modernizarea echipamentului militar. Se depun eforturi pentru a crește numărul și nivelul de pregătire al rezerviștilor.
- **inventarierea și modernizarea adăposturilor;** se desfășoară inspecții ale vechilor adăposturi, se proiectează altele noi și se iau măsuri pentru a le aduce la standarde adecvate.
- **elaborarea și distribuirea de ghiduri de criză;** ministerul de Interne și Administrației, în colaborare cu alte instituții, a elaborat un ghid de comportament în situații de pericol, care este distribuit în fiecare gospodărie.
- **antrenamente pentru angajații din sectorul public și elevi;** armata organizează antrenamente pentru diverse categorii ale populației pentru familiarizarea cu procedurile de bază în situații de urgență.
- **creșterea gradului de conștientizare;** autoritățile comunică publicului importanța pregătirii pentru apărare și necesitatea creșterii rezilienței naționale prin campanii de informare și educație.
- **retragerea din tratatele internaționale restrictive;** Polonia și-a exprimat intenția de a se retrage din tratatele internaționale care interzic minele antipersonal și munițiile cu dispersie, argumentând necesitatea de a-și spori capacitatea de apărare.

Din elementele prezentate pentru România și Polonia se desprind următoarele aspecte:

- cadrul legislativ este asemănător și cuprinde prevederi clare despre problema apărării teritoriilor naționale în situații de criză;
- Polonia are un avantaj în ceea ce privește acțiunile desfășurate pentru pregătirea populației privind apariția unui potențial conflict:

creșterea rezervei de cadre, modernizarea adăposturilor, informarea publicului, antrenamentele efectuate cu voluntari.

SPANIA

- Cadrul legal

- Constituția; Art. 30 stabilește drepturile și îndatoririle cetățenilor în ceea ce privește apărarea Spaniei.
- Legea organică privind Apărarea Națională²⁴ stabilește cadrul general al politicii de apărare, rolul forțelor armate și responsabilitățile diferitelor ministere în domeniul apărării.

Guvernul stabilește criteriile referitoare la pregătirea și disponibilitatea resurselor umane și materiale nemilitare pentru satisfacerea nevoilor apărării naționale în situații de amenințare gravă sau criză, ținând cont de mecanismele de cooperare și coordonare existente între diferitele puteri publice.

În situații de conflict armat și pe durata stării de asediu, sistemul de disponibilitate permanentă a resurselor este coordonat de Consiliul Național de Apărare.

Potrivit legii, aportul altor resurse din societate se concretizează în felul următor: în conformitate cu dreptul și îndatorirea poporului spaniol de a apăra țara, încorporarea suplimentară a cetățenilor se va baza pe principiul contribuției graduale și proporționale la situația de amenințare care trebuie abordată, în modul stabilit de lege, prin încorporarea în forțele armate a rezerviștilor care sunt necesari. Aportul de resurse materiale la diferitele necesități de apărare se realizează prin organul interministerial competent.

- Legislația regională privind Protecția Civilă; Comunitățile autonome au adoptat propriile legi și planuri de protecție civilă, care trebuie să fie coordonate cu prevederile aplicabile la nivel național.
- Legea privind protecția civilă²⁵ stabilește cadrul legal pentru Sistemul Național de Protecție Civilă, definind responsabilitățile diferitelor administrații publice (națională, regională, locală) în prevenirea, pregătirea și răspunsul în situații de urgență, inclusiv cele care ar putea rezulta dintr-un conflict armat.
- Planul Național de Protecție Civilă²⁶ stabilește cadrul general de acțiune pentru protecția civilă la nivel național, inclusiv procedurile de alertă, mobilizare și coordonare.

²⁴ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-18933>

²⁵ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7730>

²⁶ https://www.interior.gob.es/opencms/pdf/archivos-y-documentacion/documentacion-y-publicaciones/publicaciones-descargables/proteccion-civil/PLEGEM_126210029_web.pdf

- Măsuri și acțiuni

Spania a implementat o serie de măsuri și acțiuni pentru a pregăti populația pentru diverse situații de urgență, inclusiv cele care ar putea apărea în contextul unui conflict:

- **campanii de conștientizare și informare publică**; Direcția Generală pentru Protecție Civilă și Urgențe desfășoară campanii de informare pentru a sensibiliza populația cu privire la riscuri, inclusiv cele asociate conflictelor, și pentru a oferi sfaturi privind măsurile de autoprotecție și pregătire individuală (alcătuirea truselor de urgență, planuri de evacuare etc.).
- **educarea privind riscurile în școli**; există inițiative pentru a include educația privind riscurile și comportamentul adecvat în situații de urgență în curriculumul școlar.
- **exerciții și simulări de urgență**; DGPCCE și autoritățile regionale organizează periodic exerciții și simulări pentru a testa capacitățile de răspuns și coordonarea în diverse scenarii de urgență, implicând uneori și populația civilă.
- **Sistemul Național de Alertă Timpurie**;
- **planificarea pentru situații de criză**; autoritățile naționale și regionale au elaborat planuri detaliate pentru gestionarea diferitelor tipuri de urgențe, inclusiv cele care ar putea rezulta dintr-un conflict armat (de exemplu, gestionarea refugiaților, protecția infrastructurii critice).
- **rolul Unității Militare de Urgență**, capacitățile sale putând fi mobilizate și în alte tipuri de situații de urgență.
- **încurajarea voluntariatului în Protecția Civilă**; se sprijină și se organizează structuri de voluntari care pot oferi asistență în situații de urgență.

Principalele obiective ale Spaniei în domeniul pregătirii populației pentru situații de criză, inclusiv un potențial conflict, sunt:

- protejarea vieții și a bunurilor, respectiv asigurarea siguranței cetățenilor și minimizarea impactului negativ al situațiilor de urgență.
- informarea și sensibilizarea populației; Creșterea gradului de conștientizare cu privire la riscuri și promovarea măsurilor de autoprotecție.
- consolidarea capacității de răspuns; Asigurarea unei coordonări eficiente între diferitele agenții și niveluri administrative în gestionarea urgențelor.
- creșterea rezilienței naționale; Întărirea capacității societății spaniole de a rezista și de a se recupera în urma șocurilor majore.
- asigurarea funcționării serviciilor esențiale.

SUEDIA

Suedia, deși a renunțat recent la neutralitatea sa istorică prin aderarea la NATO, are o lungă tradiție de pregătire a populației pentru diverse crize, inclusiv cele generate de conflicte armate. Această pregătire este fundamentată pe conceptul de Apărare Totală, care implică toate aspectele societății.

Cadrul legal

Constituția stabilește bazele pentru apărarea națională și responsabilitatea statului de a asigura siguranța cetățenilor.

Legea privind Apărarea Totală²⁷ este legea-cadru care definește apărarea totală și stările de alertă ridicată, stabilind responsabilitățile diferiților actori (autorități, municipalități, regiuni, sector privat și indivizi) în pregătirea pentru război și alte crize grave.

Legea privind Protecția Civilă²⁸; Deși se concentrează în principal pe prevenirea și gestionarea accidentelor, include și aspecte legate de protecția populației în situații de criză mai ample.

Conceptul de Apărare Totală este un principiu fundamental care guvernează politica de securitate a Suediei. Acesta stipulează că apărarea țării necesită efortul coordonat al apărării militare și civile. Apărarea civilă include protecția populației, asigurarea serviciilor esențiale și menținerea voinței de apărare.

Obligația de Apărare Totală; Toți cetățenii suedezi cu vârste cuprinse între 16 și 70 de ani au obligația de a contribui la apărarea totală în caz de război sau amenințare de război, în funcție de capacitățile lor. Aceasta poate include serviciul militar, serviciul civil sau alte forme de sprijin.

Măsuri și acțiuni

- **distribuirea Broșurii "În caz de criză sau război" tuturor gospodăriilor**; aceasta oferă informații practice despre pregătirea pentru diverse situații de criză, inclusiv război, atacuri cibernetice, pene de curent și lipsă de alimente. Include sfaturi despre alcătuirea trusei de urgență, găsirea adăposturilor și acțiunile de urmat în diferite situații.
- **consolidarea apărării civile**; Agenția Suedeză pentru Situații de Urgență Civilă (MSB) are un rol central în coordonarea pregătirilor pentru apărare civilă, inclusiv planificarea, instruirea și informarea publicului.
- **instruire și exerciții**; se organizează instruiri și exerciții la diferite niveluri (individual, local, regional, național) pentru a testa capacitățile de răspuns și coordonarea în situații de criză.

²⁷ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-19921403-om-totalforsvar-och-hojd_sfs-1992-1403/

²⁸ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2003778-om-skydd-mot-olyckor_sfs-2003-778/

- **modernizarea sistemului de avertizare**; suedia dispune de un sistem de avertizare publică (sirene "Hesa Fredrik" și alerte prin SMS și media) care este testat periodic.
- **infrastructura de adăpostire**: Suedia dispune de un număr semnificativ de adăposturi civile construite în timpul Războiului Rece, care sunt întreținute și pot fi utilizate în caz de nevoie.
- **asigurarea funcționării serviciilor esențiale**; există planuri detaliate pentru a asigura continuitatea serviciilor critice (energie, alimentare, apă, sănătate, comunicații) în situații de criză.
- **sprijinirea voluntariatului**; se încurajează și se sprijină implicarea cetățenilor în organizații de voluntari care pot contribui la gestionarea crizelor.
- **educația privind reziliența și securitatea**; se acordă o atenție sporită educării publicului, inclusiv a tinerilor, cu privire la importanța rezilienței și a pregătirii pentru diverse amenințări.
- **cooperarea cu NATO**; aderarea la NATO intensifică cooperarea în domeniul apărării și al pregătirii pentru situații de urgență.

Principalele obiective ale Suediei în domeniul pregătirii populației pentru război și alte crize sunt:

- creșterea rezilienței societății; consolidarea capacității Suediei de a rezista, de a se adapta și de a se recupera în urma șocurilor majore, inclusiv a unui atac armat.
- protejarea populației civile; asigurarea faptului că cetățenii sunt informați și au capacitatea de a se proteja eficient în situații de criză.
- menținerea funcțiilor societății; asigurarea continuității serviciilor esențiale și a structurilor guvernamentale în timpul unei crize.
- sprijinirea apărării militare; crearea unei populații conștiente de importanța apărării naționale și capabilă să sprijine efortul militar.
- promovarea coeziunii sociale și a solidarității; întărirea spiritului civic și a capacității colective de a face față adversităților.

WEBOGRAFIE

- <https://www.heritage.org/defense/report/next-steps-germanys-national-security-zeitenwende>
- <https://dkkv.org/en/topics/civil-protection-in-germany/>

- https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/national-disaster-management-system/germany_en
- https://lege5.ro/Gratuit/geydamjwgm/legea-nr-446-2006-privind-pregatirea-populatiei-pentru-aparare#google_vignette
- <https://lexlege.pl/ustawa-o-powszechnym-obowiazku-obrony-rzeczypospolitej-polskiej/dzial-i-przepisy-ogolne/5760/>
- <https://www.gesetze-im-internet.de/zsg/>
- https://www.katrima.de/DE/Wer_macht_was/Akteure/Staatlich/BBK.html
- <https://dkkv.org/en/topics/civil-protection-in-germany/>
- https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/national-disaster-management-system/germany_en
- <https://vorsorgeliste.de/ratgeber/krieg-in-deutschland-wie-vorbereiten/>
- https://www.bbk.bund.de/DE/Warnung-Vorsorge/Vorsorge/Ratgeber-Checkliste/ratgeber-checkliste_node.html
- https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006071307/LEGISCTA000006137706/#LEGISCTA000006137706
- https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000025503132/
- <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-18933>
- <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7730>
- https://www.interior.gob.es/opencms/pdf/archivos-y-documentacion/documentacion-y-publicaciones/publicaciones-descargables/proteccion-civil/PLEGEM_126210029_web.pdf
- <https://likumi.lv/ta/id/14011-nacionalas-drosibas-likums>
- <https://likumi.lv/ta/id/282333-civilas-aizsardzibas-un-katastrofas-parvaldisanas-likums>
- <https://likumi.lv/ta/id/317006-par-valsts-civilas-aizsardzibas-planu>
- <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2011/379>
- <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2011/1552>

- <https://turvallisuukskomitea.fi/yhteiskunnan-turvallisuusstrategia/>
- <https://www.suomi.fi/oppaat/varautuminen>
- https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-19921403-om-totalforsvar-och-hojd_sfs-1992-1403/
- https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2003778-om-skydd-mot-olyckor_sfs-2003-778/
- <https://www.riigiteataja.ee/akt/965540>
- https://ec.europa.eu/echo/files/civil_protection/national_disaster_management_system/czech_republic/240_2000_crisis_management_act.pdf
- <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-222>
- <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.34169/asr>
- <https://www.infolex.lt/teise/DocumentSinglePart.aspx?Aktold=613423&StrNr=1>
- https://civil-protection-knowledge-network.europa.eu/system/files/2024-06/EL%20Peer%20Review_final%20report_0.pdf